

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksikkökohtaisen valvonnan valvontasuunnitelma 2026

Vuonna 2025 sote-valvontayksikön henkilöstö on muuttunut aiempien yt-neuvottelujen myötä. Valvontahenkilöstön väheneminen on edellyttänyt ja edellyttää muutoksia yksikön tehtäviin ja toimintatapoihin sekä keskittymistä perustehtävään, eli sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden suunnitelmalliseen ja reaktiiviseen valvontaan. Vuoden 2025 aikana valvontayksikön tehtävät ovat vähentyneet palvelusetelituottajien ennakkotarkastusten osalta kyseisen tarkastustoiminnan siirryttyä pääasiassa hankintayksikön vastuulle. Valvontayksikölle ennakkotarkastuksissa on jäänyt konsultoiva rooli.

Aluehallituksen 22.9.2025 hyväksymässä Pohjois-Savon hyvinvointialueen omavalvontaohjelmassa on sosiaalihuollon suunnitelmallisen valvonnan osalta valvontaväliksi määritely aiemman kahden vuoden sijaan kahdesta kolmeen vuotta. Jatkossa valvontakäyntejä pyritään suunnittelemaan siten, että aiemmin tunnistettujen riskikohteiden kohdalla valvontaväli pyritään pitämään lyhyempänä ja mahdollinen kolmen vuoden valvontaväli koskee yksiköitä, joissa edeltävällä valvontakäynnillä poikkeamia ei ole havaittu, joissa omavalvonta on todettu toimivaksi ja joista ei ole tullut tietoon kanteluita, muistutuksia tai epäkohtailmoituksia.

Omavalvontaohjelman mukaisesti terveydenhuollon valvonnassa valvontaa jatketaan myös vuonna 2026 oman palvelutuotannon yksiköissä. Yksityisen terveydenhuollon palveluihin sotevalvonnan valvontaa ei voida nykyisellä resurssilla kohdentaa. Terveydenhuollon valvonta tulee edelleen olemaan riskiperusteista suunnitelmallista valvontaa. Tietoa riskikohteista pyritään keräämään mm. yksiköiden omavalvonnan itsearviointien, Laatuportin haitta- ja vaaratapahtumailmoitusten sekä terveydenhuollon valvonnan ohjausryhmän kautta. Tällä hetkellä itsearviointien ei kuitenkaan vielä saada riittävästi informaatiota ja Laatuportin ilmoituksista ei saada kohdennettua riskitietoa. Terveydenhuollon valvonnan pienentyneen resurssin vuoksi valvontatapojen kehittäminen on oleellista ja valvonta tulee vuonna 2026 olemaan osin asiakirjavalvontaa sekä etävalvontaa.

Ikääntyneiden ympärivuorokautisissa asumispalveluissa sijaitsevien rajattujen lääkevarastojen tarkastaminen on hyvinvointialueen lakisääteinen tehtävä ja se on tehtävä vuosittain. Vuonna 2026 Pohjois-Savon hyvinvointialueella on tarkastettavia rajattuja lääkevarastoja yhteensä 83. Näistä yksityisen palvelutuotannon yksiköissä on 40 ja oman palvelutuotannon yksiköissä 43. Kohteista 51 valvotaan joko suunnitelmallisen käynnin yhteydessä yksikköön tai yksikköön erikseen tehtävänä tarkastuskäyntinä, etänä valvottavia kohteita on 32. Yksityisiltä palveluntuottajilta peritään rajatun lääkevaraston tarkastamisesta maksu. Rajattujen lääkevarastojen

tarkastuksista raportoidaan valvontaviranomaiselle (1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirasto= LVV).

Hyvinvointialueen sotevalvontayksikkö seuraa valvontaviranomaisen, Lupa- ja valvontaviraston valvonnan painopisteitä. Valvontaviranomaisen keskeiset valvonnan painopisteet suuntautuvat valtakunnallisessa valvontaohjelmassa 2024-2027 enemmän palvelujen järjestämiseen, joten suoraan sieltä sotevalvontayksikön toimintayksikkökohtaisen valvonnan painopisteitä ei voida johtaa. Vuoden 2025 valvontakäyntien sekä hyvinvointialueen strategian pohjalta valvontayksikön seuraavien kahden vuoden suunnitelmallisten valvontakäyntien keskeisiksi painopisteiksi on nostettu sosiaalihuollon valvonnassa seuraavat asiat: asiakkaan hyvä elämä, asiakkaiden asiallinen kohtelu ja itsemääräämisoikeus, yksiköiden omavalvonnan toteutuminen ja seuranta ja lääkehoito. Terveystieteiden valvonnassa keskeisiä painopisteitä ovat lääkehoito ja omavalvonnan toteutuminen ja seuranta.